

De Blauwe Reiger - *Ardea cinerea*

De BLAUWE REIGER is niet alleen de grootste, maar ook veruit de bekendste vertegenwoordiger van de echt talrijke familie der reigerachtigen. In de visserskringen is hij vooral bekend onder de naam "visreiger" en heeft hij van oudsher de reputatie een vissersvijand te zijn, waardoor hij in vroegere tijden onverbiddelijk achtervolgd werd. Nochtans is de Blauwe Reiger een nog niet al te zeldzame watervogel die mede het karakter bepaalt van rivierlandschappen en binnenzeeën van ons land.

Deze vogel, bijna zo groot als een ooievaar, die met zijn lange steltpoten en zijn lange, smalle hals alleszins groter lijkt dan hij in werkelijkheid is, zij wegen netto amper 1,5 kgr. Zijn uiterlijk kan zelfs een leek doen denken aan een ooievaar. Zulke vergissing is vooral in de vlucht niet mogelijk, vermits zijn vliegbeeld totaal anders is dan die van de ooievaar. Terwijl de ooievaar met lange, gestrekte hals over grote streken zonder vleugelslagen zweeft, vliegr de Blauwe Reiger met een tussen de schouders getrokkenS-hals met zware en wijde vleugelslagen zich voort beweegt.

De Blauwe Reiger is een waarlijk prachtige vogel, waarbij de zwarte vleugels schril aftekenen tegen het grijsblauwe gevederte. Enkel de wat fellere voorzijde van de hals en kropstreek sieren de zwarte flankverken, die bij oudere vogels sterker, bij jongere zwakker afgetekend zijn. Langs weerszijden van het hoofd vertrekt aan het oog een brede zwarte streep naar de nek, waar twee of drie lange, maar smalle, eveneens diepzwarte veren een neerhangende kuif vormen. De verhoudingsgewijze lange, dolkachtige snavel is geelgrijs tot beenkleurig, terwijl de lange steltpoten bruinachtig gekleurd zijn.

De verspreiding van de Blauwe Reiger strekt zich uit zover hij in stromen of stilstaand water waarborgen vindt voor zijn voedselvoorzieningen. Hier nestelt hij soms met honderd of meer vogels in zogenaamde reigerkolonies, waar de dikwijls omvangrijke reigerhorsten dicht bij elkaar staan, in de kruinen van hoge bomen. Voor zover deze bomen hoog genoeg zijn, staan in elke boom meestal wel meerdere nesten. Hun nesten gebruiken ze jaar na jaar opnieuw na een grondige schoonmaakbeurt en wat verbouwingswerkjes. Die verbouwingen zijn echt noodzakelijk, omdat de takken die de horst dragen sterk aangevreten worden door de inbijtende zure uitwerpselen van de reigers, zodoende sterven deze takken snel af. Ook het gras en struikgewas onder de reigerskolonie sterft af door de zure reigerdrek.

Daar een deel van de reigers in augustus de reis naar het zuiden aanvangt, die ze meestal in Zuidelijke richting naar Noord Afrika voeren en het andere deel, meestal de oudere reigers, in september hun aftocht blazen, liggen de woonplaatsen er in de Herfst er maar verlaten bij. In april komen de eerste mannetjes weer terug in hun vertrouwde broedplaatsen aan. Kort nadien begint de paring, d.w.z. dat ze een huwelijk afsluiten voor één jaar. Hun legsel bestaat uit 3 tot 5 blauwgroene eieren die door beide geslachten, vanaf het eerste ei bebroed worden. De broedduur bedraagt 25 à 28 dagen. Ook bij het grootbrengen van de jongen helpen beide ouders. De jongen worden aanvankelijk uit de krop gevoerd. Later wordt het voedsel op de nestrand uitgebraakt, waarna de jongen dit zelf tot zich nemen. Omdat bij deze voederwijze vele brokken, vooral vis, op de grond terecht komt en er verrot, verspreiden deze, samen met de uitwerpselen, de typische stank van een reigerkolonie. Na 6 à 7 weken zijn de jongen bekwaam om het nest te verlaten. Daar de Blauwe Reiger, net als de ooievaar en de

kraanvogel, "staande" slapen, bezitten zij een speciaal scharnier in de knie, om het dooreen knikken te voorkomen. Dit scharnier sluit automatisch bij de slaaphouding.

De voeding van de Blauwe Reiger bestaat uit kleine vissen, kikkers en waterinsecten. Dat de reiger zich uitsluitend met vis voert, zoals dikwijls wordt beweerd, is helemaal niet waar omdat slecht de jongenuitsluitend met vis gevoerd worden. Buiten de broedtijd houdt de reiger zich meestal op langs de oevers van stromen, waar zij zich voeden met mollen, veldmuizen, sprinkhanen, kevers en andere insecten. Hieruit komen dan de braakballen zoals bij de uilen omdat stoffen zoals haren en vezels niet te verteren zijn.

De Blauwe Reiger werd niet altijd even genadeloos achtervolgd, in tegendeel, in de middeleeuwen, als aan de vorstenhoven en bij de ridders, toen de valkenjacht een hoge bloei kende, werden zij altijd gespaard en beschermd, d.w.z. ze werden wel bejaagd maar zeker niet gedood. Daar de reigerjacht met de slechtvalken of met de kostbare IJsland- of Giervalken bij de ridders en hun dames als één van de voornaamste, zoniet de verrukkelijkste jachtsoort betrof, temeer daar het luchtgevecht tussen valken en de zich verwerende reigers een opwindend en spannend schouwspel was. Hoe hoog men de reigersjacht toen schatte bewijst het feit dat men de "gevalkte" d.w.z. naar de grond gedwongen reiger, voor zover hij niet ernstig gekwetst was, men hem toen niet doodde en hem terug de vrijheid schonk. Voor hun vrijlating werden ze wel geringd met een wapenring, dit in de hoop om hem nog een tweede keer te kunnen bejagen.

Pas als de valkenjacht niet meer uitgeoefend werd en de kloosters met viskweek en zelfs met vijverhandel begonnen, kreeg de reiger zijn reputatie van visvijand. Toen zijn vele reigerkolonies door het voortdurend afschieten van de jonge reigers vernietigd geworden. Na de nieuwe jachtwet van 1 april 1968 (Duitsland) werd de bekampingsmaatregel zover doorgevoerd, dat noch bij het broeden en grootbrengen, noch de vlugge reigers in hun territorium mochten afgeschoten worden. Hij behoort nu bij ons tot de door de wet beschermde vogels.